

4. Pôstna nedeľa C

*Hľadal som Pána a on ma vyslyšal
a vytrhol ma zo všetkej hrôzy. (Ž 33,5)*

Prvé čítanie

Kniha Jozue 5,9a.10-12

Pán povedal Jozuemu: "Dnes som z vás odstránil egyptskú potupu." Synovia Izraela sa utáborili v Galgale a večer štrnásteho dňa v mesiaci slávil na jerišských stepiach Veľkú noc.

Na druhý deň, po Veľkej noci, jedli z úrody zeme: nekvasený chlieb a pražené zrno. V deň, keď jedli z úrody zeme, prestala padať manna a synovia Izraela viac mannu nejedli. V tom roku sa živili plodmi kanaánskej zeme.

Druhé čítanie

2. list Korintánom 5,17-21

Bratia a sestry, kto je v Kristovi, je nové stvorenie. Hľa, staré sa pominulo a nastalo nové. Ale toto všetko pochádza od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia. Veru, Boh v Kristovi zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich zločiny. A nám zveril ohlasovať toto zmierenie.

Teda my zastupujeme Krista. A keď my napomínáme, akoby Boh napomínal. V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom!

Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.

Evanjelium

Lukáš 15,1-3.11-32

K Ježišovi prichádzali mýtnici a hriešnici a počúvali ho. Farizeji a zákonníci šomrali: "Prijíma hriešnikov a jedáva s nimi."

Preto im povedal toto podobenstvo: "Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: 'Otče, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí!' I rozdelil im majetok. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odišiel do ďalekej krajiny a tam hýrivým životom premárnil svoj majetok.

A keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal núdzu trieť. Pobral sa teda a votrel sa k istému obyvateľovi tej krajiny. On ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť. A túžil sa nasýtiť aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nikto mu ich nedával.

Vstúpil teda do seba a povedal si: 'Koľko nádenníkov môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmni ma za jedného zo svojich nádenníkov.' Vstal a šiel k svojmu otcovi.

Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec. Prišlo mu ho ľúto, bežal mu v ústrety, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Vtedy mu syn povedal: 'Otče, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.'

No otec povedal svojim sluhom: 'Rýchlo prineste najkrajšie šaty a oblečte ho; dajte mu prsteň na ruku a obujte ho. Privedte vykrmené teľa a zarežte ho. Budeme jesť a veseliť sa. Lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.' A začali hodovať. Starší syn bol práve na poli. Keď sa vracal a bol blízko domu, začul hru a tanec. Zavolať si jedného zo sluhov a pýtal sa, čo sa deje. A on mu povedal: 'Prišiel tvoj brat a tvoj otec zarezal vykrmené teľa, lebo sa mu vrátil zdravý.' On sa však nahneval a nechcel vojsť. Vyšiel teda otec a začal ho prosiť. Ale on odpovedal otcovi: 'Už toľko rokov ti slúžim, nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi. No keď prišiel tento tvoj syn, čo prehýril tvoj majetok s neviestkami, pre neho si zarezal vykrmené teľa.' On mu na to povedal: 'Syn môj, ty si stále so mnou a všetko, čo mám, je tvoje. Ale treba hodovať a radovať sa, lebo tvoj brat bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.'"

Na zamyslenie

Úvodný verš dnešnej liturgie začína so slovami "Raduj sa Jeruzalem." Z latinského textu tohto verša pochádza aj názov dnešnej nedele "laetare", "radovať sa". Práve dnes máme dôvod k takejto radosti: na jednej strane, vkročili sme do druhej polovice pôstneho obdobia a na druhej strane, dnešné čítania hovoria vo veľmi zhustenej forme o Božej láskyplnej náklonnosti počas dejín spásy. Starozákonné čítanie podáva správu o naplnení, dovŕšení oslobodenia izraelského národa, čítanie z Nového zákona zdôrazňuje zasa akt zmierenia cez Ježišovu smrť na kríži a toto všetko vrcholí v príbehu o milosrdnom otcovi, ktorý rozpráva o Božej láskyplnej náklonnosti.

Poznáme veľmi dobre príbeh o synovi, ktorý si vyžiada od otca svoj podiel, svoje dedičstvo, ktoré potom premárni vo svete, a ktorý sa hladný a plný ľútosti vracia späť domov. Ani pri podrobnejšom vnímaní nie je nám márnratný syn vôbec sympatický. Jeho svedomie sa ozýva až pri prežívaní hladu. Reakcia staršieho syna je tiež veľmi blízka človeku. Kto z nás by nereagoval v takejto situácii podobne?

V každom prípade je jedno jasné: obaja synovia, každý svojím spôsobom, sa previnili a potrebujú otcovo odpustenie. Predpokladom odpustenia je predovšetkým priznanie si viny. Toto priznanie počujeme z úst mladšieho syna. Či aj starší syn si uvedomí svoju vinu, zostáva v podobenstve otvorené.

Priznanie si viny odporuje často ľudskému konaniu, dnes možno ešte viac ako kedysi. Pestujeme skôr umenie potláčania, zamietnutia našej kompetencie, precitlivenosti a neustále skôr hľadáme nové alibi pre temné stránky nášho osobného a spoločenského života. Kresťanstvo naproti tomu zdôrazňuje bez toho, že by chcelo popierať cenné poznatky rôznych psychologických škôl, zapletenie človeka do viny, prepojenie človeka a viny. Stávame sa vinnými cez to, čo robíme, ale aj cez to, čo zanedbávame a to z toho dôvodu, že tvrdíme, že sa to stáva aj iným, čím sa zamotávame do rôznych súvislostí viny nielen v našej osobnej oblasti, ale aj v oblasti spoločenskej! Požiadavka priznať vinu pred Bohom nie je v žiadnom prípade spojená s neslobodou, ba naopak. Kresťanstvo, ktoré vyzná svoju vinu a vyjadruje nevyhnutnosť obrátenia, zachraňuje ľudskú slobodu! Človek je prijímaný až vtedy vážne ako skutočné stvorenie, keď má slobodnú vôľu. Naproti tomu dnes je hodnota človeka príliš často redukovaná na stvorenie, ktoré je zamotané do rôznych biologických, hospodárskych alebo spoločenských tlakov a odvolávaním na tieto tlaky sa človek vzdáva vlastnej zodpovednosti. Veľkonočné pôstne obdobie je dôležitým obdobím pre učenie sa dôverovať. Je to čas, kedy sa môžeme rozličným spôsobom veľmi blízko stretnúť s hlavným poslanstvom, ktoré hovorí, že "Boh je nekonečne dobrý!". Keď objavíme v našom živote to, že táto skúsenosť stala skutočnosťou, tak potom môžeme robiť odvážne krok za krokom, smerom dopredu a to napriek vedomiu našej ohraničenosti a náchylnosti hrešiť.